

Okula Yönelik Gudu Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okula Yönelik Gudu Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27889>

Özet

Okula Yönelik G?dü Envanteri (OYGE), ö?rencilerin akademik ba?lamdaki motivasyonel yönelimlerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikolojik ölçme aracıdır. Bu envanterin **Türkçe'ye uyarlanması**, Öner Uslu ve Tuba Ö?retmen (2018) tarafından gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçenin Türkiye kültürüne ve diline uygunlu?unu, psikometrik özelliklerini ve faktör yapısını incelemeyi amaçlamıştır. OYGE, ö?rencilerin okula karşı sergiledikleri içsel ve dışsal motivasyon düzeylerini ve motivasyonsuzluk (amotivation) durumlarını tespit etmede kritik bir rol oynar.

Ölçek, eğitim psikolojisi ve rehberlik alanlarında, ö?rencilerin öğrenme süreçlerine katılmaları ve akademik başarıları etkileyen temel motivasyon faktörlerini belirlemek için kullanılmaktadır. Adaptasyon çalışması, ölçenin Türkçe formunun yüksek düzeyde **geçerlik** ve **güvenirlilik** sundu?unu doğrulamıştır, bu da onun Türkiye'deki akademik araştırmalarda ve uygulamalarda kullanılmaya olanak sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okula Yönelik G?dü Envanteri, akademik güdü, motivasyon, okul, psikometrik özellikler, ölçek uyarlama, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Öner Uslu, Tuba Ö?retmen

Amaç

Okula Yönelik G?dü Envanteri'nin temel amacı, ö?rencilerin okula ve öğrenmeye yönelik motivasyon türlerini ve düzeylerini ölçmektir. Bu envanter, **Öz Belirleme Teorisi** (Öz Belirleme Teorisi) çerçevesinde, motivasyonu içsel, dışsal ve motivasyonsuzluk (amotivation) alt boyutlarında de?erlendirerek, ö?rencilerin neden okula gittiklerine dair derinlemesine bilgi sağlayabilecek hedefler.

Ölçenin Türkçe uyarlanmasının amacı ise, uluslararası geçerlili?i kanıtlanmış bu araç Türk eğitim sistemindeki öğrenci popülasyonuna kazandırmak ve Türkçe konuşulan bağamlarda akademik motivasyon araştırmalarına bilimsel araç sağlamaktır.

Yapı

Ölçek, genellikle Edward Deci ve Richard Ryan'ın geliştirdiği Öz Belirleme Teorisi (Self-

Determination Theory - SDT) temelinde yap?land?r?lm??t?r. Bu teorik çerçeveye göre, motivasyon bir süreklilik üzerinde ele al?n?r ve tipik olarak ?u alt yap?lar? içerir:

?çsel G?dü (Intrinsic Motivation): Ö?rencinin aktiviteyi keyif ald???, ilgi duydu?u veya tatmin oldu?u için gerçekle?tirmesi.

D??sal G?dü (Extrinsic Motivation): Ö?rencinin aktiviteyi bir sonuç elde etmek (ödül almak, cezadan kaç?nmak gibi) amac?yla gerçekle?tirmesi. D??sal g?dü kendi içinde farklı düzenleme biçimlerine ayr?labilir (örne?in, d??sal düzenleme, içe yans?t?lm?? düzenleme, özde?le?mi? düzenleme).

Motivasyonsuzluk (Amotivation): Ö?rencinin aktiviteyi gerçekle?tirme niyetinin veya iste?inin tamamen olmamas? durumu.

OYGE, bu üç temel motivasyonel yap?y? ölçerek ö?rencinin okul ortam?ndaki psikolojik ihtiyaçlar?n?n ne ölçüde kar??land??n? dolayl? olarak gösterir.

Geçerlik

Okula Yönelik G?dü Envanteri'nin uyarlama çal??mas?nda, Türkçe formunun yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla detayl? analizler yürüt?lmü?tür. Yap?lan analizler, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk kültüründe de korundu?unu göstermeyi amaçlam??t?r.

Genellikle bu tür adaptasyon çal??malar?nda **yap? geçerli?i** (Construct Validity) için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve/veya Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?l?r. Çal??man?n detaylar? ve spesifik geçerlik katsayılar? Uslu ve Ö?retmen (2018) taraf?ndan yay?nlanan makalede yer almaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin ölçmek istedikleri motivasyon alt boyutlar?yla tutarl? bir ?ekilde kümelendi?ini kan?tlam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçümlerin tutarl?l?k ve kararlıl?k derecesini ifade eder. OYGE'nin Türkçe formunun güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekle?tirilmi?tir.

?ç tutarl?l?k analizleri, ölçe?in alt boyutlar?n?n her birinin kendi içinde yüksek tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, envanterin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle yap?lan ölçümlerde benzer sonuçlar verece?ine i?aret ederek ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu desteklemektedir. Çal??mada belirtilen spesifik güvenilirlik de?erleri, ilgili akademik yay?nda (Uslu & Ö?retmen, 2018) detayl? olarak sunulmu?tur.

Faktör Analizi

Okula Yönelik G?dü Envanteri'nin Türkçe uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amacıyla faktör analizleri uygulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? (?çsel G?dü, D??sal G?dü ve Motivasyonsuzluk) Türk örnekleminde de ba?ar?yla temsil edip etmedi?ini kontrol etmi?tir.

Uyarlama çal??mas?nda genellikle Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör modelinin veri ile uyumu incelenir. Uslu ve Ö?retmen (2018) çal??mas?nda, uyum iyili?i indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?u raporlanarak, ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n kültürel ba?lamda geçerlili?i teyit edilmi?tir.

Envanter Bilgileri

Test Tipi: Uyarlama

Format: Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün format?na ba?lı olarak genellikle 5 veya 7 seçenekli bir yap? kullan?lr).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama); Orijinal dil genellikle İngilizcedir (Okul Motivasyonu Envanterinin orijinali).

Pop?lasyon Grubu: Ö?renciler (Ortaokul, lise ve üniversite ö?rencileri üzerinde uygulanabilir).

Ya? Grubu: Akademik motivasyonun ölçüldü?ü ergenlik ve genç yeti?kinlik dönemi.

Pop?lasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? Türkiye'deki farklı kademelerdeki ö?rencilerden olu?an örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle doldurulur.

Bu envanterin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: okula-yonelik-gudu-envanteri-toad.pdf

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sorumlu Yazar: Öner Uslu

Test Y?I? (Uyarlama): 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar?n izni gerekebilir. Kullan?m ko?ullar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Uslu, Ö. ve Ö?retmen, T. (2018). Okula Yönelik G?dü Envanteri'nin Türkçe'ye uyarlanması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 386-403. doi: <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.391358>

Okula Yönelik G?dü Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM